

voorgedaan waarin, als op een bepaald weggedeelte spijkers e.d. waren gestrooid, de *Wehrmacht* bedreigd had dat nabijgelegen huizen in brand gestoken zouden worden als men daarmee doorging), dat hij had goedgekeurd dat zijn Gewestelijke Sabotage-Commandant in het zuiden, J. J. F. Borghouts, op 9 september de spoorwegsabotage aan een belangrijke lijn had stopgezet toen de *Wehrmacht* had bedreigd, bij voortzetting een groot aantal mannen, vrouwen en kinderen te fusilleren, en dat het besluit van van Bijnen om zijn ondercommandanten discretionaire bevoegdheid te geven, door het Londense Bureau Bijzondere Opdrachten was goedgekeurd. Uit dit alles sprak de bedachtzaamheid welke de activiteit van de Knokploegen bijna steeds had gekarakteriseerd.

Die bedachtzaamheid was de onstuimige Thijssen vreemd. Aan Dijkman deed hij op 5 oktober een antwoord toekomen¹ (kolonel Koot en van Bijnen ontvingen er afschrift van) dat aldus luidde:

'1. Zolang geen nadere orders terzake worden ontvangen, zijn represailles van de vijand geen aanleiding om bevolen actie te staken.²

2. Indien de gevechtshandelingen zulks toelaten, kunnen tegenmaatregelen worden getroffen, bijv. het nemen van hoge officieren als gijzelaars.

3. Indien mogelijk moeten acties worden uitgevoerd op onbewoonde trajecten tussen twee plaatsen, echter slechts indien het effect van de actie hierdoor niet lijdt.'

Met punt 2 uit deze aanwijzingen maakte Thijssen het er niet beter

¹ Tekst in RVV, 1 g. ² Deze formulering laat de conclusie toe dat Thijssen nadere orders uit Londen bedoelde. Daarbij vermelden wij dat J. Engel, een van de leden van de Raad van Verzet (als college), op 12 oktober samen met Thijssen een onderhoud had met kolonel Koot. 'Ik heb', aldus Engel jegens de Enquêtecommissie, 'kolonel Koot' (Engel sprak in zijn verhoor van 'generaal Koot') 'toen de vraag gesteld of er nooit meer voor een tweede maal een Putten zou komen. Toen had alles zich juist net in Putten afgespeeld. Hij vroeg toen: 'Hoezo?', waarop ik antwoordde: 'Kolonel, daar bereiken wij niets mee; het kost duizenden mensenlevens en er worden misschien een paar Duitsers gewond en misschien één (nog wel onbetekenende) doodgeschoten.' De kolonel heeft zich nogal kwaad gemaakt en zei dat het bevel was en dat ik er niet zo over denken kon, aangezien ik dan geen goed soldaat was. In deze discussie heeft Jan Thijssen als militair kolonel Koot bijgestaan en mij losgelaten ... Ik heb de kolonel verweten (dit moet ik helaas bekennen) dat hij meer militair was dan mens. Hij zei: 'Dit is een bevel van de prins, het komt van over de rivieren.' (getuige J. A. Engel, *Eng.*, dl. VII c, p. 773).

Kolonel Koot is terzake niet door de Enquêtecommissie gehoord en wij betwijfelen of hij de geciteerde uitlating heeft gedaan; er is geen enkel 'bevel van de prins', als bedoeld, bekend en Koot streefde over het algemeen naar matiging.